

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 564/2018-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 9. októbra 2018 v senáte zloženom z predsedníčky senátu Ľudmily Gajdošíkovej, zo sudcu Miroslava Duriša a sudcu Ladislava Orosza (sudca spravodajca) predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], zastúpenej advokátskou kanceláriou Consilior Iuris s. r. o., Radlinského 51, Bratislava, v mene ktorej koná advokát JUDr. Róbert Dupkala, ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a podľa čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Nitre sp. zn. 9 CoP 8/2018 z 12. marca 2018, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako oneskorene podanú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 27. septembra 2018 doručená sťažnosť [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátskou kanceláriou Consilior Iuris s. r. o.,

Radlinského 51, Bratislava, v mene ktorej koná advokát JUDr. Róbert Dupkala, ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a podľa čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 9 CoP 8/2018 z 12. marca 2018 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“).

Zo sťažnosti a z pripojených príloh vyplýva, že sťažovateľka bola účastníčkou konania vedeného Okresným súdom Nové Zámky (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 7 P 78/2015, v ktorom bol uznesením z 15. decembra 2017 zamietnutý návrh otca maloletej na nariadenie neodkladného opatrenia o dočasnej úprave styku otca s maloletou.

Na základe odvolania podaného otcom maloletej krajský súd napadnutým uznesením odvolaním napadnuté uznesenie okresného súdu potvrdil a uložil rodičom a maloletej ■■■■■ výchovné opatrenie – povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu formou mediácie do právoplatného rozhodnutia veci samej.

Sťažovateľka následne podala 25. apríla 2018 Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) podnet na podanie dovolania generálneho prokurátora Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“) proti napadnutému uzneseniu krajského súdu. Na podnet sťažovateľky generálna prokuratúra reagovala prípisom z 15. júna 2018, v ktorom ho označila ako nedôvodný. Následne sťažovateľka podala opakovaný podnet z 13. augusta 2018 na podanie dovolania generálnym prokurátorom, ktorý generálna prokuratúra vybavila prípisom z 5. septembra 2018 tak, že ho odložila.

Sťažovateľka v sťažnosti okrem iného uvádza:

„... sťažovateľka podala dňa 27. 4. 2018 generálnemu prokurátorovi Slovenskej republiky podnet na podanie dovolania generálneho prokurátora z tých dôvodov, že Krajskému súdu v Nitre chýbala na nariadenie výchovného opatrenia kompetencia. Podľa názoru sťažovateľky na nariadenie výchovného opatrenia je podľa ustanovenia § 12 CSP príslušný okresný súd, v danom prípade Okresný súd Nové Zámky. Tým, že vo veci

nariadenia výchovného opatrenia ako súd prvej inštancie rozhodoval odvolací súd, porušil zákonnú zásadu vecnej príslušnosti súdu, čím sťažovateľku odňal zákonnému sudcovi a zároveň jej svojím postupom odňal možnosť podania riadneho opravného prostriedku, čím porušil sťažovateľkino právo na spravodlivý proces.

Listom zo dňa 15. 6. 2018 Generálna prokuratúra SR informovala právneho zástupcu sťažovateľky, že v namietanom súdnom konaní nebolo zistené porušenie práva sťažovateľky podľa druhej hlavy Ústavy Slovenskej republiky.

Sťažovateľka cestou svojho právneho zástupcu dňa 14. 8. 2018 opakovaným podnetom požiadala generálneho prokurátora, aby vo veci podal mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora z dôvodov, že vo veci konal vecne nepríslušný súd. Generálna prokuratúra Slovenskej republiky listom zo dňa 5. 9. 2018 oznámila právnenému zástupcovi sťažovateľky, že vo veci neboli zistené dôvody pre podanie dovolania generálneho prokurátora a opakovaný podnet odložila.

Podľa § 12 CSP, na konanie v prvej inštancii je príslušný okresný súd, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pretože Civilný mimosporový poriadok ani iný zákon neobsahuje zvláštne ustanovenia o vecnej príslušnosti súdu, je potrebné vychádzať zo znenia § 12 CSP, teda že na konanie v prvej inštancii je príslušný okresný súd.

Postupom Krajského súd v Nitre, ktorý sa neriadil ustanovením § 12 CSP a vydal ako odvolací súd namiesto vecne príslušného okresného súdu uznesenie, ktoré ukladá účastníkom konania povinnosti, porušil sťažovateľkino právo garantované čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 46 ods. 1 Ústavy...

Sťažovateľka týmto žiada, aby mu Ústavný súd Slovenskej republiky priznal aj primerané finančné zadosťučinenie.“

Na základe uvedenej sťažnostnej argumentácie sťažovateľka navrhuje ústavnému súdu, aby po prijatí jej sťažnosti na ďalšie konanie vydal tento nález:

„1) Základné právo na súdnu ochranu sťažovateľky zaručené v článkoch 46 ods. 1 a 48 ods. 1) Ústavy Slovenskej republiky, ako aj základné ľudské právo na spravodlivé súdne konanie zaručené v článku 6 ods. 1 Dohovorom o ochrane ľudských práv

a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Nitre č. k.: 9 CoP/8/2018-1462 v namietanej časti porušené boli.

2) Ústavný súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Nitre č. k.: 9 CoP/8/2018-1462 v namietanej časti zrušuje.

3) Ústavný súd Slovenskej republiky priznáva sťažovateľke finančné zadosťučinenie vo výške 5.000,- EUR.

4) Krajský súd v Nitre je povinný uhradiť sťažovateľovi trovy právneho zastúpenia do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto uznesenia. “

V súčinnosti s okresným súdom ústavný súd zistil, že napadnuté uznesenie nadobudlo právoplatnosť 26. marca 2018.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každú sťažnosť predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy

podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Jednou zo základných podmienok prijatia sťažnosti na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde. Táto lehota je dvojmesačná a začína plynúť od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu, pričom pri opatrení alebo inom zásahu sa počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Nedodržanie tejto lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie sťažnosti ako podanej oneskorene (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde). V prípade podania sťažnosti po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty neumožňuje zákon o ústavnom súde zmeškanie tejto lehoty odpustiť (pozri napr. IV. ÚS 14/03, I. ÚS 64/03, I. ÚS 188/03).

Zo sťažnosti možno vyvodiť, že sťažovateľka zastúpená kvalifikovaným právnym zástupcom pravdepodobne odvíja zachovanie zákonnej dvojmesačnej lehoty pre podanie sťažnosti ústavnému súdu od doručenia prípisu generálnej prokuratúry z 5. septembra 2018, ktorým bol odložený jej opakovaný podnet (označený list jej bol doručený 11. septembra 2018, pozn.).

V nadväznosti na uvedené skutočnosti ústavný súd poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, v ktorej opakovane zdôrazňuje, že mimoriadne opravné prostriedky, ktoré navrhovateľ (sťažovateľ) nemôže uplatniť osobne, nemožno považovať za účinné právne prostriedky nápravy, ktoré sú mu priamo dostupné. K takýmto mimoriadnym opravným prostriedkom patrí aj dovolanie generálneho prokurátora. Príslušné právne predpisy totiž neukladajú generálnemu prokurátorovi povinnosť (a podnecovateľovi nevzniká právny nárok) vyhovieť každému podnetu. Je na voľnej úvahe generálneho prokurátora rozhodnúť, či podá, alebo nepodá dovolanie (táto voľná úvaha je vylúčená iba v prípade, ak zistí, že zákonné podmienky na podanie mimoriadneho dovolania sú splnené). Oprávnenie na podanie dovolania generálnym prokurátorom preto nemá charakter práva, ktorému je poskytovaná ústavnoprávna ochrana (napr. II. ÚS 42/01, I. ÚS 67/02, III. ÚS 11/04).

Z uvedených dôvodov ústavný súd nemohol vychádzať pri posudzovaní, či sťažnosť bola podaná v rámci dvojmesačnej lehoty ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde zo skutočnosti, že sťažovateľka podala podnet a následne aj opakovaný podnet na podanie dovolania generálneho prokurátora. Za daných okolností bol pre posúdenie tejto otázky relevantný deň nadobudnutia právoplatnosti napadnutého uznesenia krajského súdu.

Napadnuté uznesenie krajského súdu nadobudlo právoplatnosť 26. marca 2018. Z toho vyplýva, že sťažnosť sťažovateľky bola ústavnému súdu doručená zjavne po uplynutí lehoty uvedenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

Na základe uvedených skutočností ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosť sťažovateľky odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako oneskorene podanú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. októbra 2018